

1

Egipte

Per bé que el sòl era dur i aspre, Ingrid es va agenollar a terra. L'eixuta capa de la superfície que el vent de la tarda aixecava li va ben empolsar la pell. Es va apartar els cabells dels ulls, el frec li deixà una marca marró a la galta, va alçar la vista cap a l'agricultor que se li havia plantat al davant i va posar les mans planes sobre la terra.

—No és bona per al conreu —va dir-li—. Això és molt i molt antic.

La cara d'aquell home es mantenia inamovible, sense expressió. No ho volia entendre. Ella començà a cavar; els irregulars bocins de pedra li esgarrapaven els dits. De seguida va trobar alguna cosa. Va aixecar un fragment de terrissa, esbossant un somriure.

—Veu? Antiguitats. Bo per al turisme. Bo per fer diners.

L'home es va ajupir per abastar aquell fragment. El va observar un moment i després el va deixar anar, tot negant amb el cap.

—Això havia estat un palau —va dir Ingrid, recuperant el fragment—. El lloc on vivien els reis. Els faraons.

L'home va fer un gest amb el cap, assenyalant el nord.

—Gizeh —va dir, determinat—. Reis a Gizeh.

—Gizeh és on morien. Vivien aquí.

—A Gizeh, turistes. No aquí —va continuar l'home balancejant aquella mà bruna al damunt de la terra—. No aquí.

A una certa distància, un ase esperava, amb calma i resignació, aixecant lleugerament una peülla. En acostar-se-li l'amo, va obrir un ull afligit. L'animal estava enganxat a una rudimentària arada amb una rovellada rella, que es va enfonsar en la terra quan la bèstia reprengué la feixuga marxa sota la calor.

Ingrid se'n tornà cap al jeep.

—No em vol escoltar —va dir—. Em fa l'efecte que és perquè sóc una dona.

—És perquè ell és fel-lah —va respondre Louis—. Aquesta gent fa tres mil anys que no fa res més.

—Als fel-lahin, com a tu, només els impressiona Gizeh. —Ingrid es mossegava una ungla mentre observava com l'agricultor traçava un solc desigual a terra—. Malparit!

Va sortir del jeep i anà avançant per aquella terra erma. L'agricultor havia girat l'arada per començar la rega següent quan Ingrid se li plantà al davant.

—Vostè entén maat? Sembrar aquí és molt mal maat. No hi collirà res. Té família? Es posaran tots malalts. El paludisme. Potser es moriran i tot.—Aquell home se la va mirar des de l'altre costat de les orelles de l'ase. Després, va fer petar la llengua per arriar la bèstia cap endavant—. Esperí's —va fer ella—. Esperí un moment. Li puc aconseguir diners. Diners en comptes de sembrar. Quant val el que cull en tot aquest camp? Quants diners treu de la collita al cap de l'any?

—Molts diners.

—Quants? —va insistir ella.

—Prou per un ruc —va assenyalar l'animal enganxat a l'arada—. Dos ruc.

—Dos rucs. Doncs esperí's. M'ha entès? Plegui per avui. Demà li portaré els diners que valen dos rucs.

Louis l'esperava al jeep.

—Me n'haig de tornar cap al Caire —li va dir ella—. Li he promès les piastres que valen dos ases. Per cert, quant deu valer un ase?

—Per què ho fas, això? —li va preguntar ell, engegant el motor—. Si te'n vas d'aquí a dos dies...

—Un moment —Ingrid el va aturar—. Vull veure si s'hi torna a posar.

Es van quedar allí amb el motor al ralentí fins que l'agricultor va haver portat l'ase a un indret on creixien unes herbes molt altes i, un cop allí, s'havia arraulit i la bèstia havia començat a pasturar.

—S'ha adormit.

—Somia que, amb dos ases més, podrà llaurar el camp tres vegades més de pressa —va dir Louis.

—Haurem d'excavar quan s'hagi post el sol. Haig de trobar alguna cosa aquest vespre mateix.

—Agafaràs mala fama entre els fel-lahin.

—Ja en tinc, de mala fama, entre els fel-lahin. Però el cor em diu que aquí hi ha alguna cosa. Si més no, ho podria marcar per a un treball futur.

La mirada de Louis va recórrer aquella extensió.

—La tova no és la meva especialitat, però jo diria que això és un camp normal i corrent.

—Sigues bon noi i fes com si es tractés d'una cosa important. Com si sota l'arada d'aquest pagès hi hagués una piràmide invertida.

Louis va deixar anar una rialleta mentre posava una marxa al jeep.

—T'ho consentiré perquè te'n vas.

Van seguir un laberint de camins de terra que dividien els conreus. A la vora de la carretera s'arregleraven els papirs, la canya que el poble egipci havia fet

servir durant segles per fer paper. Se n'havien conservat fragments antics: cartes d'amor, poemes, llistes, vestigis de les indocumentades vides d'uns homes i dones que comptaven poc i havien estat obligats a treballar per al faraó. En aquest se'l coneixia amb altres noms: un era el de «rei», un altre, el de «déu».

No era la primera vegada que Ingrid rumiava que aquella gent havia d'haver portat una existència prou desgraciada. S'havia vist obligada a abandonar conreus i família tan bon punt havia arribat l'ordre de construir un altre temple o una tomba. Sempre s'edificava una cosa o l'altra. De vegades, passaven dècades fora de casa; l'esquena se'ls vinclava pel pes de les monumentals pedres. Va imaginar per un moment l'arrelament de la llavor de la insurrecció i com es marcava a l'acte, ja que un impuls d'aquell tipus reflectia un perillós abandonament de la fe: la falta de fe en el sistema del maat. Qui alterava l'equilibri del maat, posava en perill la seva vida.

Van arribar a la carretera asfaltada que anava al Caire i, en agafar velocitat, el jeep avançava a sotragades amb cada canvi de marxa. Ingrid es va posar un mocador al cap per protegir-se del vent: amb una mà empaitava els blens que s'enfilaven per amunt, amb les ratxes, i amb l'altra feia el nus a la roba. Va quedar un moment com cega en aquell intent de controlar una cabellera que, deixada anar, hauria cridat massa l'atenció en aquell país.

—Com és que vas decidir estudiar unes ruïnes que ningú no és capaç de veure? —va preguntar, cridant, Louis, el qual també tenia els cabells fets un embull de rinxols morenos.

—Perquè en els temples no hi ha la veritat —respongué ella, alçant també la veu—. Tot és propaganda. La història d'un rei tal com ell volia que s'expliqués. Exalçada, modificada, corregida. En realitat, no és probable que passés res de tot allò. Jo vull saber com vivia la gent i no solament com va triar de morir la classe dominant. —Louis va deixar anar un reneç en francès quan una moto va descriure una ziga-zaga davant d'ells; Ingrid continuà—: Pensa que la resta de la població es dedicava a satisfer les necessitats d'aquella classe dominant. Fins i tot els reis i les reines d'aquest país havien de viure, de menjar i de fer l'amor en un lloc o altre. I queda prou clar que tot això no ho feien a les piràmides o als temples. És una llàstima que edificuessin els seus palaus amb el millor adob que es pot trobar per aquí.

—Eren mortals —suggerí Louis—. La vida era transitòria.